

Finanslov 2021

Grøn genstart af Danmark

11. november 2020

www.alternativet.dk

OVERSIGT OVER ALTERNATIVETS FORSLAG

---

1. DET NYE ØKOSAMFUND OG LOKALE FÆLLESSKABER

1.1 PULJE TIL ØKOSAMFUNDS-PROJEKTER

Det er dokumenteret, at CO₂-udslippet ligger 60-70 % lavere for beboere, der lever i økosamfund ift. gennemsnitsdanskere. Derfor er det - rent klimamæssigt – svært at finde bedre støtteområder end økosamfund, der samtidig viser vej for en kvalitativ menneskelig vækst - fremfor en kvantitativ pengestyret vækst.

Forslag:

En "katalysatorpulje" i størrelsesordenen 100 mio. kr. skal i løbet af en periode på fx 6 år kunne få flest mulige motiverede mennesker med i 12-15 nye attraktive projekter

1.2 CLIMATOPIA FLEX

De næste 10 år etableres et forsknings- og byudviklingsområde i et klimaudsat/lavtliggende område i Odsherred Kommune. Et område, som både skal fungere som et living-lab i relation til beredskabsplaner, resiliens etc., og som et udstillingsområde rettet mod det globale marked.

Forslag:

Det foreslås, at der afsættes midler til konkrete forsøg med udvikling af en ny type bolig- og byform, der omfatter og opfylder alle de grønne parametre, og som samtidig er social og økonomisk bæredygtig. Til de første faser hen mod realiseringen af prototyper og etableringen af den nye type og form for byudvikling foreslås afsat 15 - 25 mio. kr.

Projektet vil omfatte såvel en forskningsdel som en konkret fysisk fremstilling.

1.3 LOKALE ENERGIFÆLLESSKABER

Regeringens udkast til lovgivning som udmønter EU's elmarkedsdirektiv, EU's vedvarende energi direktiv og elmarkeds-forordningen kan blive vigtige for den danske grønne omstilling, hvis de gennemføres så de giver bedre muligheder for lokal og folkelig deltagelse i omstillingen af elproduktion og forbrug. Lovforslagene gør i stort omfang elforsyningsloven til en rammelov for de bekendtgørelser, der skal fastlægge regler for aktive forbrugere og energifællesskaber. Selvom der kan være gode grunde til at detaljer i en lovgivning gennemføres med bekendtgørelser, bør hovedpunkterne gennemføres med lov, da det giver bedre sikkerhed for aktører underlagt reglerne, en bedre demokratisk kontrol og mere overskuelige regler.

2. BIODIVERSITET OG OMLÆGNING AF LANDBRUG

2.1 BEVILLING TIL PLANTEBASERET VIDENSCENTER

Plantebaseret Videnscenter er en platform for forskningsprojekter, vidensdeling og forsøg i relation til omstillingen mod flere plantebaserede, økologiske fødevarer. Plantebaseret Videnscenter er stiftet af Økologisk Landsforening og Dansk Vegetarisk Forening i september 2020. Formålet er at styrke vidensgrundlaget for et mere plantebaseret, økologisk fødevarer system fra jord til bord.

Forslag:

Midlerne skal gå til forskning i plantebaseret fødevarerproduktion og -forbrug, der samtidig er økologisk. Ideelt set en 3-årig bevilling til 3-5 mio. kr./året. I 2019 blev der afsat mindre beløb til netop den slags meget specifikke aktører - f.eks. 10 mio. kr. til Grundvig Centeret og 2 mio. kr. til videnskab.dk formidlingsarbejde. Videnscenteret kan herved ansætte en række fagpersoner indenfor f.eks. landbrug/klima, ernæring, samfundsøkonomi og adfærd.

2.2 ETABLERING AF ET BIODIVERSITETS RÅD

WWF Verdensnaturfonden anbefaler, at der nedsættes et uafhængigt og videnskabeligt biodiversitetsråd, der kan bistå med monitorering og rådgivning for at styrke indsatserne for biodiversitet i Danmark. Det vil være en vigtig opgave for rådet at give viden og inspiration til en ny biodiversitetsstrategi- og handlingsplan, der kortlægger og prioriterer indsatser frem mod 2030.

Forslag:

Forarbejdet til en national biodiversitetsstrategi og handleplan (NBSAP), der kortlægger og prioriterer indsats frem mod 2030, og en analyse af behov for revision af lovgivning og incitamenter støttes med 7 mio. kr. årligt.

Beløbet reflekterer finanslovsforslagets beløb til Klimarådet, da et Biodiversitetsråd bør ses som en tilsvarende opgave af samme ambitionsniveau.

2.3 NATIONAL JORDOPKØBSFOND

Danmark har gradvist liberaliseret de love, som regulerer handel med landbrugsjord. Hverken bopæl eller uddannelse indgår nu i ufravigelige krav til ejerskab af dansk landbrugsjord, og der er ikke længere loft over, hvor megen jord en enkeltperson eller selskab kan eje. På grund af relativt høje jordpriser har udlændinges opkøb af landbrugsjord i Danmark tidligere antagelig været relativt beskedent, men jordpriserne er nu faldet, og udenlandske investorers interesse for køb af dansk landbrugsjord er stigende.

2.4 NEDLÆG KÆR OG LAVBUNDSAREALER

Alle kær og lavbundsarealer skal nedlægges som landbrugsjord. De kan bruges som afgrøde for græssende dyrehold eller der kan slås græs 2-3 gange om året

Græsset som slås kan bruges til foder som kan omdannes til foder i stedet for import af sojabønner fra 3. lande. Derved undgås fældning af regnskove og transport med skibe begrænses, fugle og vildt kan have fred i yngletiden. Ydermere vil frøer, salamandere, insekter mm danne grundlag for føde til storke, ænder og andre fugle.

2.5 ØRESUND SOM BESKYTTET OMRÅDE

Der skal etableres beskyttede marine områder, blandt andet Øresund. De danske have er rige på dyre- og planteliv. Men havene er ikke tilstrækkeligt beskyttede og i dag er de ofte belastet af bundskrabende fiskeriredskaber, miljøskadelige stoffer og råstofudvinding. Øresund er en naturperle, der skal bevares som beskyttet område.

2.6 STATSSKOVE SOM VILD NATUR

Alle danske statsskove skal overgå til vild skov for at levere biodiversitet og friluftsydelser. Udlægning af urørt skov er en billig vej til at gavne biodiversiteten og begynde vejen tilbage til en rigere natur.

3. FJERN GENSIDIG FORSØRGERPLIGT

Alle samboende pensionister og førtidspensionister skal undtages for dette. Det er nødvendigt med et opgør med den gensidige forsørgelsespligt for samboende, ikke-gifte partnere.

4. GRØN GENSTART OG ERHVERVSPAKKE

Kun 21 pct. af landets kommuner og regioner har en selvstændig strategi for bæredygtighed. Indkøbschefer vurderer, at bæredygtige indkøb ofte er dyrere. Det er en barriere, at kommuner og regioner mangler kendskab til hvordan og på hvilke områder indkøbene kan blive mere bæredygtige. 38 pct. af offentlige indkøbere angiver, at det er svært at

vurdere graden af bæredygtighed i produkter og hos leverandører.¹

4.1 PULJE TIL GRØNNE OFFENTLIGE INDKØB

Alternativet foreslår at nedsætte en pulje på 200 mio. kr., som kan understøtte indkøb i kommuner og regioner. Er der ikke råd til at købe dyre, grønne produkter, så skal man kunne søge om at få dækket meromkostningerne.

4.2 AFSKAFFELSE AF ANLÆGSLOFTET I FORHOLD TIL GRØNNE INVESTERINGER

Anlægsloftet bør fjernes permanent for klimavenlige investeringer, for at kunne leve op til ambitionen om 70 procent reduktion. Som led i hjælpepakkerne har man fjernet anlægsloftet for resten af 2020.

Alternativet ønsker, at vi også efter 2020 dispenserer grønne investeringer fra anlægsloftet. Vi kan ikke vurdere, hvor mange investeringer, det vil udløse. Uanset hvad er det ikke en statslig udgift, da der alene er tale om, at kommunerne får lov at bruge penge.

4.3 GRØN ERHVERVSPAKKE

Vi ønsker en grøn erhvervspakke, der kan indføre støtte til SMV'ers anvendelse af Danmarks officielle miljømærker - Svanemærket og EU-blomsten.

Ydermere vil vi støtte etablering af et internationalt iværksætterprogram og to internationale iværksætterhuse

Der bør ligeledes genindføres syndikeringslån i Vækstfonden. Vi vil oprette en 2-årig iværksætterydelse målrettet personer på dagpenge, der har evnerne og viljen til at starte egen virksomhed, samt oprette et nyt, uafhængigt videns- og innovationscenter inden for socialt iværksætteri og socialøkonomiske virksomheder.

4.4 UNGE IVÆRKSÆTTERPULJE

Der skal afsættes en pengepulje på 20 millioner til innovative unge.

Vi skal i større grad hjælpe unge mennesker, som tør at udvikle og idegenerere. Mange unge har gode innovative ideer om alt fra lokale samlingssteder til nytænkende produkter. De skal i større grad hjælpes økonomisk til at udfolde deres innovative ideer, som ellers ikke vil blive udfoldet grundet deres egen økonomiske situation.

Derfor skal vi lave en pengepulje som unge under 30 år kan søge, hvis de ønsker at skabe noget innovativt. Dette forslag er endnu mere relevant, grundet Corona, da man giver en mulighed for, at unge igen kan skabe og nytænke i fællesskab, uden at en presset økonomi skal stoppe det. Derudover giver det mulighed for at skabe tiltag som kan gavne det samfund, der venter på den anden side.

Områder, puljen kan støtte:

- Opstart af virksomhed.
- Udvikling og skabelse af samlingssteder for unge.
- Gentænkningen af noget eksisterende, med fokus på bæredygtighed
- Projekter som eksperimenterer med nye måder at opleve kulturer og mennesker på.
- Kulturelle events på en nyskabende måde.
- Kunstprojekter af unge til gavn for borgerne.

5. GRØN SKATTEREFORM

5.1 ENSARTET CO2-AFGIFT

Alternativet ønsker en ensartet CO2-afgift på mindst 1500 kr. per CO2-ton (forureneren betaler)

5.2 AFSKAFFELSE AF ANLÆGSLOFTET I FORHOLD TIL GRØNNE INVESTERINGER

Anlægsloftet bør fjernes permanent for klimavenlige investeringer, for at kunne leve op til ambitionen om

---

¹ IDA analyse: "Kommunale indkøbschefer ønsker nationale mål for grønne indkøb" – oktober 2020 s. 2

70 procent reduktion. Som led i hjælpepakkerne har man fjernet anlægsloftet for resten af 2020. Alternativet ønsker, at vi også efter 2020 dispenserer grønne investeringer fra anlægsloftet.

5.3 AFGIFTER PÅ TOBAK, ALKOHOL OG USUNDE VARER & MOMSREDUKTION PÅ FRUGT OG GRØNT

Alternativet ønsker en forøgelse af tobaksafgifterne, så prisen på tobaksvarer fordobles. Rygning forårsager årligt omkring 14.000 dødsfald og har en alvorlig social slagside. Tobaksprisen er en afgørende faktor i forhold til at begrænse befolkningens rygeadfærd. Alternativet mener derfor, at en fordobling af de nuværende tobakspriser er essentielt for at mindske antallet af rygere og derigennem også efterspørgslen på behandling for rygerelaterede sygdomme i det offentlige sundhedsvæsen. Alternativet ønsker ligeledes at forhøje afgiften på alkohol og usunde fødevarer som slik og sodavand, mens momssatsen på sunde varer som frugt, grøntsager og nødder sænkes fra 25 pct. til 12,5 pct. Denne er den lavest mulige sats, der er i overensstemmelse med EU's regler. Denne momsreduktion finansieres af den forhøjede tobaksafgift mm., som beskrevet ovenfor. Genindførelse af sodavandsafgiften alene vil give et merprovenu på 600 mio. kr. årligt. En sænkelse af momsen på frugt af grønt vil være en udgift på 1.8 mia. årligt.

Med udgangspunkt i Forebyggelseskommissionens beregninger fra 2009² forventes momsnedsettelsen at give et årligt mindreprovenu på 1,6 mia. kr. Dertil kommer øgede omkostninger på 17 mio. kr. årligt til administration i Skatteforvaltningen

5.4 . KEMIKALIEAFGIFT PÅ UDVALGTE PRODUKTGRUPPER

Sverige har indført en kemikalieafgift på hvidevarer og øvrige elektronikprodukter, som Alternativet foreslår at kopiere i Danmark. Forslaget vil reducere forbruget af kemikaliebelastende varer og dermed

bidrage til at forbedre folkesundheden. Samtidigt vil det blive mere attraktivt for producenterne at prioritere udvikling af produkter, der er mere skånsomme. Konkret foreslår vi en afgift med én sats for hvidevarer på 6,2 kr. per kg og en anden sats for øvrig elektronik på 93 kr. pr. kg. Der gives et nedslag i afgifterne på 50 eller 90 pct., såfremt produkterne har et lavt indhold af specifikke kemikalier (herunder bromerede flammehæmmere). Afgiften kan suppleres med en ekstra sats for den mindste elektronik. Afgiften skal maksimalt kunne udgøre 250 kr. per vare og vil indbringe 1 mia. kr. i skat om året følge Skatteministeriets beregninger.

6. LGBT

6.1 LGBT+

Bevilling til driften af foreningen LGBT+, som vil styrke foreningens mulighed for at løfte disse opgaver på landsplan (også uden for de store byer), bidrage til at skabe større trivsel og bedre muligheder for LGBT+ personer i Danmark, sikre kontinuitet i arbejdet og en fortsat opbyggelse af samarbejdsrelationer til civilsamfund, statslige & kommunale instanser. En forhøjelse af driftstilskuddet til en samlet årlig bevilling på 5,5 millioner.

² Forebyggelseskommissionens anbefalinger til en styrket forbyggende indsats:

https://sum.dk/Aktuelt/Publikationer/~/_/media/Filer%20-%20dokumenter/forebygkom/Forebyggelseskommissionen_rapp_ort.ashx